

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. สร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

ตอนที่ 1 การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

1. ประชากรกลุ่มและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ครอบคลุมประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 21 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1,924 คน จาก 56 โรงเรียน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา 137 คน และครูผู้สอน 1,787 คน รายละเอียดดังตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนประชากร จำแนกตามขนาดโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 21

โรงเรียน	ขนาด โรงเรียน	ผู้บริหาร (คน)	ครูผู้สอน (คน)	รวม (คน)
1. ชุมพลโพธิพิสัย	ใหญ่	5	106	111
2. ปทุมเทพวิทยาคาร	ใหญ่	5	145	150
3. หนองคายวิทยาคาร	ใหญ่	5	68	73
4. ท่าบ่อ	ใหญ่	5	97	102
5. บึงกาฬ	ใหญ่	5	90	95
6. ปากคาดพิทยาคม	ใหญ่	4	58	62
7. เซกา	ใหญ่	5	64	69
8. ศรีวิไลวิทยา	ใหญ่	5	64	69
9. พรเจริญวิทยา	ใหญ่	5	67	72
10. เข็มพิทยาคม	กลาง	3	34	37
11. สังคมวิทยา	กลาง	3	36	39
12. เตือวิทยาคาร	กลาง	2	23	25
13. โพธิ์ตากพิทยาคม	กลาง	2	28	30
14. น้ำสวยวิทยา	กลาง	3	38	41
15. กุดบงพิทยาคาร	กลาง	3	30	33
16. โคกคอนพิทยาคม	กลาง	2	26	28
17. ปากสวยพิทยาคม	กลาง	3	38	41

ตาราง 4 (ต่อ)

โรงเรียน	ขนาด โรงเรียน	ผู้บริหาร (คน)	ครูผู้สอน (คน)	รวม (คน)
18. ประชาบดีพิทยาคม	กลาง	2	26	28
19. นาหนังพัฒนศึกษา	กลาง	2	21	23
20. พานพร้าว	กลาง	2	30	32
21. พระบาทนาสิงห์พิทยา	กลาง	2	18	20
22. วังหลวงพิทยาสรรพ์	กลาง	3	39	42
23. หนองหึ่งพิทยา	กลาง	2	18	20
24. ปุ่ดคล้ายนคร	กลาง	3	33	36
25. บึงโขงหลงวิทยาคม	กลาง	3	35	38
26. ไชยพิสัยพิทยาคม	กลาง	4	49	53
27. หนองยองพิทยาคมฯ	กลาง	2	24	26
28. เจ็ดสีวิทยาการ	กลาง	2	20	22
29. ศรีชมภูวิทยา	กลาง	2	25	27
30. นาสุวรรณดีพิทยาคม	กลาง	2	23	25
31. วังม่วงพิทยาคม	เล็ก	2	16	18
32. หินโงมพิทยาคม	เล็ก	2	23	25
33. กนวนันวิทยา	เล็ก	1	12	13
34. นาดีพิทยาคม	เล็ก	2	17	19
35. ท่าบ่อพิทยาคม	เล็ก	2	20	22
36. ฝางพิทยาคม	เล็ก	2	18	20
37. พระพุทธบาทพิทยาคม	เล็ก	1	17	18
38. ร่มธรรมานุสรณ์	เล็ก	2	16	18
39. ถ่อนวิทยา	เล็ก	2	22	24
40. วรลาโกอนุสรณ์	เล็ก	2	16	18
41. เวียงคำวิทยาการ	เล็ก	1	16	17
42. หนองนางพิทยาคม	เล็ก	1	13	14

ตาราง 4 (ต่อ)

โรงเรียน	ขนาด โรงเรียน	ผู้บริหาร (คน)	ครูผู้สอน (คน)	รวม (คน)
43. พระธาตุบังพวนวิทยา	เล็ก	2	19	21
44. ค่ายบกหวานวิทยา	เล็ก	1	12	13
45. เหล้าคามพิทยาคม	เล็ก	2	22	24
46. สมสนุกพิทยาคม	เล็ก	1	10	11
47. โพนทองประชาสรรค์	เล็ก	2	14	19
48. ไสวก้ามวิทยา	เล็ก	1	15	16
49. หนองแข็งพิทยาคม	เล็ก	1	18	19
50. โนนคำพิทยาคม	เล็ก	2	11	13
51. ท่าดอกคำพิทยาคม	เล็ก	1	15	16
52. ประชานิมิตรพิทยานุกูล	เล็ก	2	13	15
53. ภูทอกวิทยา	เล็ก	1	11	12
54. โพธิ์ทองวิทยานุสรณ์	เล็ก	2	17	16
55. หนองหัวช้างวิทยา	เล็ก	2	19	21
56. ศรีสำราญพิทยาคม	เล็ก	1	12	13
รวม 56 โรงเรียน		137	1,787	1,924

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 324 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 56 คน ครูผู้สอน จำนวน 268 คน การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ปีการศึกษา 2558 โดยใช้การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์และเลือกการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 44-47) ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1.2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์

(บุญชม ศรีสะอาด, 2553 หน้า 40) จำนวนประชากรทั้งหมดเป็นหลักพัน ใช้กลุ่มตัวอย่าง 10-15 % คิดเป็นจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 324 คน จากประชากร 1,924 คน

1.2.2 เจาะจงโรงเรียนทุกโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ซึ่งมีโรงเรียนทั้งหมด 56 โรงเรียน

1.2.3 เจาะจงผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คน ซึ่งได้แก่

ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 56 คน

1.2.4 สุ่มอย่างง่ายครูผู้สอน โดยกำหนดเป็น ร้อยละ 15 ของ

จำนวนประชากรแต่ละโรงเรียน จะได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 268 คน รายละเอียด ดังตาราง 5 ดังนี้

ตาราง 5 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

โรงเรียน	ขนาด โรงเรียน	ผู้บริหาร (คน)	ครูผู้สอน (คน)	รวม (คน)
1. ชุมพลโพธิ์พิสัย	ใหญ่	1	16	17
2. ปทุมเทพวิทยาคาร	ใหญ่	1	22	23
3. หนองคายวิทยาคาร	ใหญ่	1	10	11
4. ท่าบ่อ	ใหญ่	1	15	16
5. บึงกาฬ	ใหญ่	1	14	15
6. ปากคาดพิทยาคม	ใหญ่	1	9	10
7. เซกา	ใหญ่	1	10	11
8. ศรีวิไลวิทยา	ใหญ่	1	10	11
9. พรเจริญวิทยา	ใหญ่	1	10	11
10. เข็มพิทยาคม	กลาง	1	5	6
11. สังคมวิทยา	กลาง	1	5	6
12. เต็มวิทยาคาร	กลาง	1	3	4
13. โพธิ์ตากพิทยาคม	กลาง	1	4	5

ตาราง 5 (ต่อ)

โรงเรียน	ขนาด โรงเรียน	ผู้บริหาร (คน)	ครูผู้สอน (คน)	รวม (คน)
14. นาสวยวิทยา	กลาง	1	6	7
15. กุดบงพิทยาคาร	กลาง	1	5	6
16. โคกคอนวิทยาคม	กลาง	1	4	5
17. ปากสวยพิทยาคม	กลาง	1	6	7
18. ประชาบดีพิทยาคม	กลาง	1	4	5
19. นาหนึ่งพัฒนศึกษา	กลาง	1	3	4
20. พานพร้าว	กลาง	1	5	6
21. พระบาทนาสิงห์พิทยา	กลาง	1	3	4
22. วังหลวงพิทยาสรรพ์	กลาง	1	6	7
23. หนองหึ่งพิทยา	กลาง	1	3	4
24. ปุงคล้านคร	กลาง	1	5	6
25. บึงโขงหลงวิทยาคม	กลาง	1	5	6
26. ไช้พิสัยพิทยาคม	กลาง	1	7	8
27. หนองยองพิทยาคมฯ	กลาง	1	4	5
28. เจ็ดสีวิทยาคาร	กลาง	1	3	4
29. ศรีชมภูวิทยา	กลาง	1	4	5
30. นาสวรรค์พิทยาคม	กลาง	1	3	4
31. วังม่วงพิทยาคม	เล็ก	1	2	3
32. หินโงมพิทยาคม	เล็ก	1	3	4
33. กนวนันวิทยา	เล็ก	1	2	3
34. นาดีพิทยาคม	เล็ก	1	3	4
35. ท่าบ่อพิทยาคม	เล็ก	1	3	4
36. ผางพิทยาคม	เล็ก	1	3	4
37. พระพุทธบาทวิทยาคม	เล็ก	1	3	4
38. ร่มธรรมานุสรณ์	เล็ก	1	2	3

ตาราง 5 (ต่อ)

โรงเรียน	ขนาด โรงเรียน	ผู้บริหาร (คน)	ครูผู้สอน (คน)	รวม (คน)
39. ถ่อนวิทยา	เล็ก	1	3	4
40. วรลาโกนุสรณ์	เล็ก	1	2	3
41. เวียงคำวิทยาคาร	เล็ก	1	2	3
42. พระธาตุบังพวนวิทยา	เล็ก	1	3	4
43. ค่ายบกหวานวิทยา	เล็ก	1	2	3
44. เหล่าคามพิทยาคม	เล็ก	1	3	4
45. สมสนุกพิทยาคม	เล็ก	1	2	3
46. โพนทองประชาสรรค์	เล็ก	1	2	3
47. โสภก่ามวิทยา	เล็ก	1	2	3
48. หนองเข็งพิทยาคม	เล็ก	1	3	4
49. โนนคำพิทยาคม	เล็ก	1	2	3
50. ท่าดอกคำพิทยาคม	เล็ก	1	2	3
51. ประชานิมิตรพิทยานุกูล	เล็ก	1	2	3
52. ภูทอกวิทยา	เล็ก	1	2	3
53. โพธิ์ทองวิทยานุสรณ์	เล็ก	1	3	4
54. หนองหัวช้างวิทยา	เล็ก	1	3	4
55. ศรีสำราญพิทยาคม	เล็ก	1	2	3
รวม 56 โรงเรียน		56	268	324

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด ใช้สำหรับ ผู้บริหาร
สถานศึกษาและครูผู้สอน แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะ
เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) ประกอบด้วย สถานภาพ ประสบการณ์การ

ปฏิบัติการ และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 หน้า 78)

- 5 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมาก
- 3 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับน้อย
- 1 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นประเมินประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน 7ภารกิจ โดยรวมตามข้อข่ายของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2552 มีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 78)

- 5 หมายถึง ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับมาก
- 3 หมายถึง ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับน้อย
- 1 หมายถึง ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับน้อยที่สุด

3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม มีลำดับขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาหลักการและทฤษฎีจากเอกสาร ตำรา บทความวิชาการ พระราชบัญญัติต่างๆ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาเทคนิควิธีการสร้างแบบสอบถามและอาศัยข้อมูลจากการศึกษาตามข้อ 1 โดยให้ครอบคลุม ขอบข่ายภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร 6 ด้าน ประสิทธิภาพการบริหารการดำเนินงานวิชาการ 7 ภารกิจ ตามขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2552 กำหนดเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีของไลคอร์ท (Likert's Method)
  3. สร้างแบบสอบถาม 3 ตอน ดังนี้
    - ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
    - ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการ
    - ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ตามขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2552
  4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องในเนื้อหา ความชัดเจนของเนื้อหา แล้วปรับปรุงข้อความตามที่เสนอแนะ
  5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปขอคำปรึกษา เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรง (Validity) ตามโครงสร้าง (Construct Validity) ของแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการบริหารการศึกษาและด้านการเรียนการสอน จำนวน 5 คน ดังนี้
    - 5.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพ็ชรธัญญกรณ์ กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
    - 5.2 นายปราโมทย์ คำเพชรดีผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเหล่าคามพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

5.3 นางเฉลียว ชินโนรองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษกลุ่มบริหารงานวิชาการ โรงเรียนศรีวิไลวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

5.4 นายสมคิด ชันทอง คีษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

5.5 นางวิกานดา เจริญดี ครูชำนาญการพิเศษ หัวหน้างานบริหารวิชาการโรงเรียนศรีสำราญวิทยา สพม. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

6. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ของโรงเรียนที่ไม่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำนวน 60 คน

7.1 โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำนวน 10 คน

7.2 โรงเรียนมัธยมวานรนิวาส จำนวน 10 คน

7.3 โรงเรียนดงมะไฟวิทยา จำนวน 10 คน

7.4 โรงเรียนโพธิแสนวิทยา จำนวน 10 คน

7.5 โรงเรียนโคกสีวิทยาสรรพ์ จำนวน 10 คน

7.6 โรงเรียนท่าสงครามวิทยา จำนวน 10 คน

โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. เจาะจงผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนละ 2 คน ซึ่งได้แก่ผู้อำนวยการโรงเรียนละ 1 คน และรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ 1 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 12 คน

2. สุ่มอย่างง่ายครูผู้สอน โรงเรียนละ 8 คน รวมทั้งหมด 48 คน

8. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้ว มาวิเคราะห์หาอำนาจจำแนกของเครื่องมือโดยการหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple correlation) โดยเลือกข้อที่มีอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.22 ขึ้นไปไว้ใช้ และวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's α -Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 117) ปรากฏว่าแบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นดังนี้

8.1 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's α -Coefficient) มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .975

8.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของโรงเรียน มี 41 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .555 ถึง .853 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .962 และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านมีค่าคุณภาพ ดังนี้

8.2.1 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .607 ถึง .837 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .894

8.2.2 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .699 ถึง .796 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .962

8.2.3 ด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมวิชาการ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .730 ถึง .853 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .932

8.2.4 ด้านการพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .606 ถึง .805 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .879

8.2.5 ด้านการเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .596 ถึง .813 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .908

8.2.6 ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .555 ถึง .807 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .894

8.3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มี 89 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .397 ถึง .846 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .891 และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านมีค่าคุณภาพ ดังนี้

8.3.1 ด้านการวางแผนงานวิชาการมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .410 ถึง .819 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .786

8.3.2 ด้านการการบริหารงานวิชาการ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .444 ถึง .822 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .892

8.3.3 ด้านการการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .499 ถึง .796 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .877

8.3.4 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .397 ถึง .846 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .853

8.3.5 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียนมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .477 ถึง .729 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .890

8.3.6 ด้านการแนะแนวการศึกษาที่มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .431 ถึง .725 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .888

8.3.7 ด้านการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการที่มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .341 ถึง .792 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .890

9. นำร่างแบบสอบถามที่ได้เสนอคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญอีกครั้ง 57

10. จัดพิมพ์แบบฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
2. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ความร่วมมือพร้อมกับแบบสอบถามไปมอบให้อำนาจการโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 และกลุ่มตัวอย่าง
3. เก็บรวบรวมแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์
2. ตรวจสอบให้คะแนนในแบบสอบถาม โดยการกำหนดให้คะแนน ดังนี้

ตอนที่ 2 ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การแปล
ความหมายของคะแนนโดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของภาวะผู้นำทางวิชาการแต่ละประเภท
ถ้าค่าเฉลี่ยของภาวะผู้นำทางวิชาการแบบใดสูงกว่า ก็พิจารณาได้ว่าเป็นผู้นำในงาน
วิชาการแบบนั้นโดยเปรียบเทียบกับกับเกณฑ์ดังนี้

ถ้าตอบมากที่สุดให้	5 คะแนน
ถ้าตอบมากให้	4 คะแนน
ถ้าตอบปานกลางให้	3 คะแนน
ถ้าตอบน้อยให้	2 คะแนน
ถ้าตอบน้อยที่สุดให้	1 คะแนน

โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด ,2553,
หน้า 121) ดังนี้

ค่าคะแนน 4.51 – 5.00	หมายถึง ระดับมากที่สุด
ค่าคะแนน 3.51 – 4.50	หมายถึง ระดับมาก
ค่าคะแนน 2.51 – 3.50	หมายถึง ระดับปานกลาง
ค่าคะแนน 1.51 – 2.50	หมายถึง ระดับน้อย
ค่าคะแนน 1.00 – 1.50	หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ระดับความคิดเห็นประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

ถ้าตอบมากที่สุดให้	5 คะแนน
ถ้าตอบมากให้	4 คะแนน
ถ้าตอบปานกลางให้	3 คะแนน
ถ้าตอบน้อยให้	2 คะแนน
ถ้าตอบน้อยที่สุดให้	1 คะแนน

โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด ,2553 ,
หน้า121) ดังนี้

ค่าคะแนน 4.51 – 5.00	หมายถึง ระดับมากที่สุด
ค่าคะแนน 3.51 – 4.50	หมายถึง ระดับมาก
ค่าคะแนน 2.51 – 3.50	หมายถึง ระดับปานกลาง
ค่าคะแนน 1.51 – 2.50	หมายถึง ระดับน้อย

- ค่าคะแนน 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด
3. คำนวณหาค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ตามสมมติฐานการวิจัย

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

6.1 สถิติพื้นฐาน

6.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อหาค่าร้อยละของแบบสอบถามที่สมบูรณ์ และจำแนกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์

6.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

6.1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

6.2 สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

6.2.1 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามที่ละข้อ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย

6.2.2 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach 's α - Coefficient)

6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

6.3.1 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 อยู่ในระดับมาก” และสมมติฐานข้อที่ 5 “ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 อยู่ในระดับมาก” ใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

6.3.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 แตกต่างกัน” สมมติฐานและข้อที่

6 “ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 แตกต่างกัน” ใช้การทดสอบค่าที่แบบเป็นอิสระจากกัน (t-test ชนิด Independent Samples)

6.3.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 แตกต่างกัน” สมมติฐานข้อที่ 4 “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 แตกต่างกัน” สมมติฐานข้อที่ 7 “ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 แตกต่างกัน” และสมมติฐานข้อที่ 8 “ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 แตกต่างกัน” ใช้การทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – way ANOVA)

6.3.4 สมมติฐานข้อ 9 “ภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 สัมพันธ์กัน” ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson’s Product Moment Correlation)

6.3.5 สมมติฐานข้อ 10 “ภาวะผู้นำทางวิชาการมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21” ใช้สถิติวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณแต่ละขั้น (Stepwise Multiple regression Analysis)

**ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 21**

การหาแนวทางพัฒนานี้ เป็นการนำผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่พบว่า ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในเรื่องใดอยู่ในระดับน้อยหรือมากกว่าค่าเฉลี่ยรวมและมีอำนาจพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยจะนำข้อมูลในด้านนั้นๆ มาหาแนวทางพัฒนาโดยร่างเป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. นางเบญจมาตย์ ฤาชา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
3. นายโชคชัย ชินโณ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษโรงเรียนโพธิ์ทองวิทยานุสรณ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
4. นายประยูร ยวนยี่ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษโรงเรียนพรเจริญวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
5. นายปราโมทย์ คำเพชรดี ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษโรงเรียนเหล่าคามพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
6. นายประสิทธิ์ มายูร รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษกลุ่มบริหารงานวิชาการโรงเรียนประชาภิมิตรพิทยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
7. นายสมคิด ชันทอง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
8. นายประหยัด ชัยยะเทียนครูชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการโรงเรียนภูทอกวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
9. นางวิกานดา เจริญดี ครูชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการโรงเรียนศรีสำราญพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
- 10.นางอรัญญา วสันต์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเจ็ดสีวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21